

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет Екологічної безпеки, інженерії та технологій
Кафедра Цивільної та промислової безпеки

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБІТ

Ірина Матвєєва
Ірина МАТВЄЄВА

«01» 03 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
Анатолій Коцюхін
Анатолій КОЦЮХІН

«02» 03 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»

Освітньо-професійна програма: «Захист об'єктів критичної інфраструктури»

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність: 263 «Цивільна безпека»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	3	105 / 3,5	17	-	34	54	ДЗ - 3с	-	екзамен - 3с
Денна (стн)	1	105 / 3,5	17	-	34	54	ДЗ - 1с	-	екзамен - 1с
Заочна	3,4	105 / 3,5	4	-	8	93	К.р.(д) - 4с	-	екзамен - 4с

Індекс: НБ - 3 – 263/21- 2.1.10

Індекс: НБ - 3 – 263/21- стн- 2.1.3

Індекс: НБ - 3 – 263з/21- 2.1.10

СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Основи охорони праці»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 10.02.01-01-2023

Стор. 2 із 20

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи охорони праці» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Захист об'єктів критичної інфраструктури», навчальних та робочих навчальних планів № НБ - 3 - 263/21, № РБ - 3 - 263/22, № НБ - 3 - 263/21-стн, № РБ - 3 - 263/22-стн та № НБ - 3 - 263з/21, № РБ - 3 - 263з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
/посада, вчене звання/:
Доцент, к.військ.н.

Вальченко О.І.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Захист об'єктів критичної інфраструктури», спеціальності 263 «Цивільна безпека» – кафедри цивільної та промислової безпеки, протокол № 1 від «19» серпня 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Третьяков О.В.

Завідувач кафедри Халмурадов Б.Д.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету екологічної безпеки, інженерії та технологій, протокол № 3 від «26» лю 2022р.

Голова НМРП Гроза В.А.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання	4
1.2. Заплановані результати навчання	4
1.3. Компетентності.	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1.Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2.Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	5
2.3.Тематичний план.....	10
2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	11
2.5.Перелік питань для підготовки до екзамену.....	11
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	13
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	14
.....	

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Основи охорони праці»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 10.02.01-01-2023

Стор. 4 із 20

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 5 із 20	

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни (ПНД) «Основи охорони праці» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення Програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора №249/од. від 29.04.2021р., та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання.

Дисципліна «Основи охорони праці» – обов’язкова компонента циклу професійної та практичної підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за освітньою програмою «Захист об’єктів критичної інфраструктури».

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи охорони праці» є формування у майбутніх фахівців знання з нормативно-правових та організаційних питань охорони праці, з основ фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії, основ техніки безпеки та пожежної безпеки, необхідних у їх професійній діяльності для оцінки відповідності стану охорони праці вимогам чинних нормативів, ідентифікації виробничих небезпек, обґрунтування доцільних заходів і засобів щодо поліпшення умов праці та захисту працюючих, організації безпечного виконання робіт відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи охорони праці» є формування у майбутніх фахівців необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь спрямованих на створення і організацію безпеки, здатності до вирішення завдань професійної діяльності, пов’язаних з забезпеченням життя, здоров’я та працездатності під час роботи та основних загальнокультурних та професійних компетенцій з охорони праці.

1.2. Які результати навчання дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Програмні результати навчання

ПРН-2. Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.

ПРН-14. Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.

1.3. Які компетентності дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК) – Здатність розв’язувати складні задачі і практичні проблеми у галузі енергетичного машинобудування або у процесі

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 6 із 20	

навчання, що передбачає застосування теорій тепломасообміну, технічної термодинаміки, гідрогазодинаміки, трансформації (перетворення) енергії, технічної механіки та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 6 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 – Здатність працювати в команді, так і автономно;

ЗК 9 – Навики здійснення безпечної діяльності;

ЗК 10– Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК2 – Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій.

ФК12 – Здатність до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення.

1.4 Міждисциплінарні зв'язки: Зміст навчальної дисципліни «Основи охорони праці» тісно пов'язаний з дисциплінами: «Безпека життєдіяльності», «Практика на посаді диспетчера служби охорони праці».

2. Програма навчальної дисципліни.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2 навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «**Організація праці, загальні положення**»;
- навчального модуля №2 «**Основи виробничої безпеки**», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання;

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Організація праці, загальні положення»

Інтегровані вимоги модуля №1: Після вивчення модуля здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- перелік основних законодавчих актів України з питань охорони праці;
  - основні положення Закону України “Про охорону праці”;
  - класифікацію нормативних актів про охорону праці відповідно до державного реєстру;
  - вимоги Закону України “Про охорону праці” щодо систем управління охороною праці на державному, регіональному галузевому рівнях та на рівні підприємства;
  - вимоги щодо навчання з питань охорони праці;
  - організацію державного нагляду та громадського контролю за охороною праці;
  - порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
  - методи аналізу та заходи щодо профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань;
  - визначення понять (коло питань) фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії;
- вміти:**
- оцінити відповідність стану організації охорони праці на підприємстві чинному законодавству і нормативним актам з охорони праці;
  - сформулювати функціональні обов’язки з урахуванням посади працівників і вимог чинних законодавчих актів;
  - визначити статистичні показники травматизму на підприємстві (в галузі);
  - організувати розслідування виробничого (невиробничого) нещасного випадку;
  - опрацювати план навчання і перевірки знань з охорони праці працівників залежно від функціональних обов’язків, які виконуються ними і безпеки робіт, що виконуються;
  - контролювати дотримання вимог з гігієни праці;
  - проводити інструктажі на робочому місці з питань захисту від шкідливих факторів.

Тема 1.1. Поняття сутності дисципліни. Правові та організаційні основи охорони праці.

Основні поняття в галузі охорони праці. Терміни та визначення. Історія розвитку охорони праці. Предмет, структура, зміст та мета дисципліни «Основи охорони праці». Правові та організаційні основи охорони праці. Основні законодавчі акти України, що стосуються проблем охорони праці. Нормативно-правові акти з охорони праці. Застосування міжнародних договорів та угод. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.

Тема 1.2. Психологія ризику та трудові відносини. Управління ризиками. Методи оцінки ризику.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 8 із 20	

Поняття про психологію ризику. Статистичні дані при прогнозуванні нещасних випадків. Виробничий травматизм. Людина і його безпека на виробництві. Вплив на людину зовнішніх факторів. Управління ризиками. Методи оцінки ризику. Страховий ризик і страховий випадок. Психологія безпеки праці. Методика визначення втрат (матеріальних, середовища, людських, продукції).

Тема 1.3. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Розслідування та облік нещасних випадків.

Основні поняття та визначення. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві та заходи щодо їх профілактики. Вимоги Закону України “Про охорону праці” щодо розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій. Порядок і терміни розслідування нещасних випадків на виробництві. Склад комісії. Акт про нещасний випадок. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Класифікація нещасних випадків по зв’язку з виробництвом та винністю. Відшкодування збитків від нещасних випадків. Методи аналізу виробничого травматизму.

Тема 1.4. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.

Поняття “фізіологія”, “гігієна праці” та “виробнича санітарія”. Фізіологія праці, вплив процесу праці на функціонування організму і його систем. Біохімічні процеси в організмі – основа підтримки життєдіяльності організму та його окремих систем. Вплив факторів виробничого середовища на функціонування організму і його систем у процесі праці. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості виробничого процесу. Виробнича санітарія як система заходів і засобів захисту працюючих від дії шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища. Загальний підхід до оцінки умов праці та забезпечення умов праці, що відповідають нормативам.

Модуль №2 «Основи виробничої безпеки»

Інтегровані вимоги модуля №2: Після вивчення модуля здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- вимоги до метеорологічних умов праці, їх вплив на організм людини, можливі наслідки, загальні заходи і засоби поліпшення умов праці та захисту працюючих;
- загальні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств, до виробничих і допоміжних приміщень;
- загальні вимоги з охорони праці щодо конструкції і організації безпечної експлуатації об’єктів підвищеної небезпеки;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 9 із 20	

- основні поняття з електробезпеки, основні нормативні документи з електробезпеки, електричні і неелектричні фактори, що впливають на характер ураження електричним струмом, залежність небезпеки ураження від конструктивних особливостей і параметрів електроустановок, системи заходів і засобів попередження електротравм;

- основні поняття та визначення пожежної безпеки, пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин, категорії вибухопожежонебезпечних приміщень і виробництв та класи приміщень і зон з вибухо- і пожежонебезпечності згідно з Правилами улаштування електроустановок;

- загальні заходи і засоби систем попередження пожежі, протипожежного захисту, організаційно-технічних заходів;

- загальні заходи і засоби щодо попередження вибухів, вибухонебезпечне обладнання та інструмент, вимоги до приміщень вибухонебезпечних виробництв.

вміти:

- оцінити відповідність технологічних процесів і виробничого обладнання вимогам чинних нормативів з цих питань;

- сформулювати загальні вимоги безпеки до виробництв де присутні шкідливі та небезпечні виробничі фактори;

- визначити категорію приміщень за небезпекою ураження електричним струмом;

- обґрунтувати заходи попередження електротравм;

- надати долікарську допомогу потерпілому у разі нещасного випадку;

- визначити загальнотехнічні заходи системи запобігання пожежі та протипожежного захисту;

- обґрунтувати первинні засоби пожежогасіння для певних виробничих умов та проводити інструктаж працюючих щодо користування цими засобами.

Тема 2.1. Шкідливі та небезпечні виробничі фактори.

Шкідливі речовини на виробництві та їх вплив на організм людини. Виробничий пил, класифікація та вплив на організм людини. Нормування вмісту шкідливих речовин в повітрі. Контроль за чистотою повітря у виробничих приміщеннях. Основні заходи по захисту від шкідливих речовин на виробництві.

Тема 2.2. Метеорологічні умови праці та їх роль у життєдіяльності людини.

Санітарно-гігієнічні вимоги до стану повітряного середовища. Метеорологічні умови праці. Основні види теплообміну організму людини, їх залежність від параметрів мікроклімату. Терморегуляція. Вплив мікроклімату на здоров'я людини. Нормування параметрів мікроклімату. Заходи щодо забезпечення нормальних метеорологічних умов на виробництві. Система

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 10 із 20	

вентиляції. Види вентиляції. Загальні технічні та санітарно-гігієнічні вимоги до вентиляції. Природна вентиляція. Штучна (механічна) вентиляція.

Тема 2.3. Освітлення виробничих приміщень. Методи нормування параметрів освітлення.

Природа світла. Основні світлотехнічні величини. Вплив освітлення на виробничу діяльність. Види і системи виробничого освітлення. Основні поняття системи світлотехнічних величин. Природне освітлення, його значення як виробничого і фізіолого-гігієнічного чинника для працюючих. Системи природного освітлення, вимоги санітарних нормативів щодо їх використання залежно від розмірів приміщень. Нормування природного та штучного освітлення. Основні завдання світлотехнічних розрахунків.

Тема 2.4. Електробезпека. Вплив електричного струму на людину.

Види електричних травм та дія електричного струму на людину. Причини летальних наслідків від дії електричного струму. Фактори, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Тривалість та шляхи протікання струму через людину. Індивідуальні особливості людини. Допустимі значення струмів і напруги. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Напруга кроку. Основні технічні засоби електробезпеки. Послідовність надання долікарської допомоги при ураженні електричним струмом.

Тема 2.5. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Загальні відомості про горіння. Фізико-хімічні основи горіння. Показники пожежо- та вибухонебезпечності речовин і матеріалів. Основні причини пожеж. Статистика та динаміка пожеж і пов'язаних з пожежами травм, смертельних нещасних випадків та матеріальних збитків за останні роки в Україні. Пожежна безпека об'єкта. Способи і засоби гасіння пожеж. Загальна характеристика законодавчої і нормативно-правової бази України про пожежну безпеку.

Тема 2.6. Віброакустичні фактори промислового середовища.

Класифікація та характеристики шуму. Загальні поняття щодо шуму, дія шуму на організм людини. Діапазон частот та звукового тиску, що сприймаються органами слуху людини, нижній поріг сприймання, поріг больового відчуття. Класифікація шумів за походженням, за характером спектра та часовими характеристиками. Дія шуму на організм людини. Загальні поняття вібрації. Вібрація як чинник гігієнічних умов праці. Причини вібрації, джерела вібрацій. Нормування шуму та вібрації. Захист від шуму та вібрації. Особливості інфразвукових коливань, вплив на людину, нормування, захист від інфразвуку. Особливості ультразвукових коливань, вплив на людину, нормування, захист від ультразвуку.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 11 із 20	

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Організація праці, загальні положення»		3 семестр 1 семестр (стн)				3 семестр			
1.1	Поняття сутності дисципліни. Правові та організаційні основи охорони праці.	8	2	2	4	8	1	-	7
1.2	Психологія ризику та трудові відносини. Управління ризиками. Методи оцінки ризику.	5	-	2	3	7	1	-	6
1.3	Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.	7	2	2	3	7	1	-	6
1.4	Профілактика травматизму та професійних захворювань. Розслідування та облік нещасних випадків.	11	2	2 2	5	8	1	-	7
1.5	Модульна контрольна робота №1	4	-	2	2	-	-	-	-
Усього за модулем №1		35	6	12	17	30	4	-	26
Усього за: 3 семестр ЗФН		-	-	-	-	30	4	-	26
Модуль №2 «Основи виробничої безпеки»		3 семестр 1 семестр (стн)				4 семестр			
2.1	Шкідливі та небезпечні виробничі фактори.	11	2	2 2	5	12	-	2	10
2.2	Метеорологічні умови праці та їх роль у життєдіяльності людини.	11	2	2 2	5	12	-	2	10
2.3	Освітлення виробничих приміщень. Методи нормування параметрів освітлення.	11	2	2 2	5	10	-	-	10
2.4	Електробезпека. Вплив електричного струму на людину.	11	2	2 2	5	12	-	2	10
2.5	Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.	8	2	2	4	12	-	2	10
2.6	Віброакустичні фактори промислового середовища.	6	1	2	3	9	-	-	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023						
		Стор. 12 із 20							

2.7	Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота	8	-	-	8	8	-	-	8
2.8	Модульна контрольна робота №2	4	-	2	2	-	-	-	-
Усього за модулем №2		70	11	22	37	75	-	8	67
Усього за: 3 семестр, 1 семестр (стн); Усього за: 4 семестр ЗФН		105	17	34	54	75	-	8	67
Усього за навчальною дисципліною		105	17	34	54	105	4	8	93

2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Домашня робота передбачає самостійне вивчення студентами окремих питань і тем лекційного курсу з наступним оформленням навчального матеріалу у вигляді рефератів та доповідей.

Метою даного виду робіт є поглиблене вивчення предмета, розвиток творчої самостійності студентів, опануванням науковим апаратом.

Основними цілями проведення даного виду роботи є:

- забезпечити педагогічні умови для поглиблення і закріплення знань, набутих під час лекцій та у процесі вивчення навчальної інформації, що виноситься на самостійного опрацювання;
- спонукати студентів до творчого та наукового обговорення найбільш складних питань навчального курсу;
- оволодіння методами аналізу фактів, явищ і проблем, що розглядаються, та формування умінь і навичок до здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 13 із 20	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Вивчення дисципліни «Основи охорони праці» передбачає проведення лекційних, лабораторних занять, а також самостійну роботу слухачів. В ході викладання дисципліни:

- на лекціях викладаються найбільш складні питання навчальної дисципліни. Лекційний матеріал супроводжується практичними прикладами ідентифікації потенційних небезпек, визначення небезпечних і шкідливих факторів, що породжуються джерелами небезпек та планування запобіжних заходів і застосування засобів захисту від них. Особлива увага на лекціях приділяється методам збереження життя, здоров'я та працездатності працівників під час майбутньої професійної діяльності у межах своєї компетенції на первинній посаді;
- на практичних заняттях поглиблюються, закріплюються та систематизуються теоретичні знання, що отримані на лекціях.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Закон України "Про охорону праці" від 21.11.2002 р.
- 3.2.2. Основи охорони праці: Підручник / Олександр Запорожець та ін. Центр учбової літератури, 2021. – 204 с.
- 3.2.3. Основи охорони праці в Україні: Навчальний посібник / Тетяна Вахонєва. Дакор, 2019. – 508 с.
- 3.2.4. Охорона праці: Навчальний посібник / Віталій Грибан та ін. Центр учбової літератури, 2021. – 280 с.
- 3.2.5. Охорона праці на підприємстві. Практичний посібник / Изгородін В. А. Форт, 2019. – 476 с.
- 3.2.6. Охорона праці в галузі. Навчальний посібник / Павло Атаманчук та ін. Центр навчальної літератури, 2019. – 322 с.
- 3.2.7. Основи охорони праці: підручник / Олександр Запорожець. Центр учбової літератури, 2020. – 264 с.
- 3.2.8. Охорона праці: Навчальний посібник з практикумом / Пістун І.П. та ін. Університетська книга, 2020. – 540 с.
- 3.2.9. Охорона праці: питання та відповіді. Довідник. Навчальний посібник (рекомендовано МОН України) / Батлук В.А. та ін. Магнолія 2006, 2021. – 452 с.
- 3.2.10. Швагер Н.Ю., Комісаренко Т.А. Основи гігієни праці в схемах і таблицях. – Кривий Ріг: ФО-П Чернявський Д.О., 2020. – 35 с.
- 3.2.11. Безпека життєдіяльності. Підручник затверджений МОН України / Запорожець О.І. – К.: ЦУЛ, 2019. – 448 с.
- 3.2.12. Основи охорони праці: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В. Березуцького. – Харків: Факт, 2005. – 480с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 14 із 20	

Допоміжна література

3.2.13. Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. ДСН 3.3.6.037-99. Постанова від 01.12.99, № 37.

3.2.14. ДБН В.2.5.-28-2006 Природне і штучне освітлення. Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 15 травня 2006 р. № 168.

3.2.15. Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок. – К.: Укрархбудінформ. 2001. – 118 с.

3.2.16. НПАОП 0.00-6.02-04. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві”. Постанова Кабінету Міністрів України № 1112 від 25 серпня 2004 року.

3.2.17. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах. Затверджено наказом Міністерства освіти та науки України, постанова № 616 від 31.08.2001 р.

3.2.18. Порядок розслідування нещасних випадків та облік невиробничого характеру. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 270 від 22 березня 2001 р.

3.2.19. Наказ МОЗ від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 7.07.2014 р. за № 750/25527).

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1 <https://batyrk.wixsite.com/mysite>

3.3.2 www.mns.gov.ua

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01–01–2023
		Стор. 15 із 20	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
3 семестр / 1 семестр (стн) / 3-4 семестри (ЗФН)					
Модуль № 1 «Організація праці, загальні положення»			Модуль № 2 «Основи виробничої безпеки»		
Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу	10	12	Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу	16	8
Виконання та захист лабораторних робіт (26×5)	10	-	Виконання та захист лабораторних робіт (26×10)	20	28
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	15	–	Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота	12	12
			<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	27	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	6	–	Виконання модульної контрольної роботи №2	6	–
Усього за модулем №1	26	12	Усього за модулем №2	54	48
Усього за модулями №1, №2				80	60
Семестровий екзамен				20	40
Усього за дисципліною				100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. **Екзаменаційна рейтингова оцінка** складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 16 із 20	

Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: **92/Відм./A, 87/Добре/B, 79/Добре/C, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатка до диплома.

Додаток 1

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою (рекомендовані значення)

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14		15
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		27
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38		39
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		51
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62		63
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74		75
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86		87
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 18 із 20	

Додаток 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 10.02.01-01-2023
		Стор. 20 із 20	

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				